

LOVASBERÉNY CIMERE ÉS ZÁSZLAJA

HERALDIKAI LEIRÁS

A cimerpajzs álló helyzetű hegyestalpu pajzs. A pajzsmező kékkel- veressel vágott. A kék színű pajzsfőben három arany tölgyfaág lebeg.

A pajzsfő alatti veres pajzsmezőben egy lebegő lovaskatona látható. Az ugrató ezüst ló szerszámzata fekete. A lovas jobbjaiban zászlós lándzsát, baljaiban huszárpajzsot tart. A vitéz ezüst pajzsán az Árpádházi királyaink kettős keresztjét hordja. A katona oldalán szablya lóg, kalapján egy nagy ezüst strucctoll lengedez. A lovas ruházata, a lándzsa zászlaja, a szablya hüvelye kék színűek. A huszárpajzson lévő kettőskereszt veres színű.

AZ OROMDISZ

A pajzs felett egy ezüst falkorona látható három bástyával.

A ZÁSZLÓ LEIRÁSA

A község zászlaja a cimer főbb színeiből a vereset és a fehérret /ezüstöt/ ismétli.

A zászló hosszanti irányban osztott. Felül veres, alul fehér /ezüst/ színű. A zászló közepén a község cimere látható eredeti színeiben, tetején a falkoronával.

Lobogó esetében a színek /piros-fehér/ hosszanti irányban futnak. A cimer a lobogó közepén függőlegesen helyezkedik el

A CIMERPAJZS KIEGÉSZÍTÉSEI, KÜLSŐ DISZEI

A pajzsot két oldalról egy-egy pajzstartó alak kíséri.

Az egyik pajzstartó JUSTICIA. Az allegorikus női alak ruhája ezüst, jobbában arany diszítésű ezüst pallost és arany mérleget tart, bal karjában a pajzsot tartja.

A másik pajzstartó egy két lábon álló ezüst farkas, amely melýső mancsaival a pajzsot tartja. A farkas mancsai közt egy veres zászló látható.

A cimerpajzsot tartó két alak egy ivesen tekeredő ezüst szalagon áll. A szalag felirata: 1765 LOVASBERÉNY 1995

A CIMER MAGYARÁZATA

Lovasberény cimere un. beszélő cimer, mert elbeszéli a község nevét.

A település első írásos említése egy 1302-ben kiadott és 1419 évi átírásban fennmaradt oklevélben történik.

Nevének magyarozatát korábban tévesen a "csere-BERE" szóból származtatták. A "LOVAS" előtaggal együtt ez "lóvásárt" jelentett volna. A mai modern nyelvészeti-levéltári-történeti kutatások alapján Lovasberény nevének magyarozata a következő:

A "BERÉNY" szó Levédiából származó ótörök eredetű népnév. A berény népcsoport tagjai honfoglaló őseinkkel együtt telepedtek le szerte hazánkban. Ezt bizonyítja Csákberény, Jászberény, Mezőberény és Vörösberény települések nevei. A "LOVAS" előtag magyarozata, hogy a "lovász" foglalkozásnévből származik.

A másik valószínűbb magyarozat, hogy a község lakói királyi lovasok voltak akik nem adóztak hanem katonáskodással szolgálták a királyt. Ezeket a lovas katonákat hívták a székely határőröknél "lófő-székelyeknek". A cimemben látható könnyülovásatbát a község nevére utal. A páncélos nehézlovasság segédcsapataként szolgáló könnyülovasságot nevezték később huszároknak. A huszárok feladata általában a felderítés, portyázás, üldözés volt. Magyar mintára /és magyaros öltözettel/ csaknem minden európai ország hadseregében megszervezték a huszár csapatokat. A huszár legrégebbi ábrázolása egy 1500 körül készült szablya hüvelyén maradt fenn.

A cimerpajzson szereplő lovaskatona ezen ábrázolás alapján került megrajzolásra. Az eredeti ábrázoláshoz képest csupán egyetlen jelentősebb heraldikai változtatás történt, hogy a vitéz pajzsára az Árpádházi királyaink kettős keresztje került. A kettős kereszt a királyi lovasokra utaló motívum. A pajzsfőn látható három tölgyfaág jelentése szimbolikus.

A tölgyfaág vagy tölgyfakoszorúk általában a győztes csaták vagy győztes hadvezérek szimbóluma. Itt e három tölgyfaág nem győztes csatákat jelképez, hanem Lovasberény történelmében három dicső eseménynek állít emléket.

-Az első dicső esemény: a HONFOGLALÁS, amikor a község területére a Kabar törzshöz tartozó berény népcsoport telepedett le. Ez az ótörök eredetű népcsoport később elmagyarosodott, tőlük származik Lovasberény neve.

A törökök 1543-ban a falut feldúlták, az udvarházat felégették a falu lakóinak nagy részét megölték vagy elhurcolták rabszolgának. Ezt követően a község területe lakatlan ill. hosszú ideig sikertelenek voltak az újratelepedési próbálkozások.

-A második dicső esemény: a falu UJRATELEPEDÉSE. A Tolna megyei Bikácsról 1637-ben egy kisebb református közösség telepedett át Lovasberény területére. Az új lakók egy évtized alatt újra felvirágoztatták a települést.

-A harmadik dicső esemény a község történelmében amikor Mária Terézia 1765-ben kelt rendeletében MEZŐVÁROSI rangot adományozott Lovasberénynek.

Az oromdiszként szolgáló falkorona magyarázata: a település egykori mezővárosi rangját jelképezi.

A CIMER KIEGÉSZÍTÉSEINEK MAGYARÁZATA

A cimerpajzs kiegészítései nem csupán diszitó elemek, hanem Lovasberény történelméhez kapcsolódó hiteles történelmi motívumok. A kiegészítések: JUSTICIA és egy ezüst farkas. Az 1765-ös mezővárosi pecsét lenyomata nem maradt fenn. A későbbi JUSTICIÁT ábrázoló pecsétjének körirata: LOVASBERÉNY MEZŐVÁROS 1836. A pecsét ábrája nagyon érdekes mert megyénkben de talán az országban is egyedülálló Justicia önkormányzati pecséten való ábrázolása. Ennek történelmi magyarázata: Lovasberény akkori földesura gróf Cziráky Antal országbíró volt. A pecsétben Justicia valószínűleg őrá utaló szimbólum. Az ezüst farkas szintén a Cziráky családra utaló motívum amely a család cimereből származik. Az 1995-ös év kerek évforduló Lovasberény történelmében mivel 230 évvel ezelőtt 1765-ben nyerte el a település a mezővárosi rangot. Ennek az évfordulónak kívánt a község önkormányzata méltó emléket állítani, az önkormányzat cimérének ill. történelmi motívumokkal kiegészített ún. "diszített" cimert megalkotásával.

Kelt, Székesfehérvár 1995. június 15.

Szászi József